

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.
Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **ÁVÉD JÁKÓ**
Munkatársak:
Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.
Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.
Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.
Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Karácsonykor.

„Dicsőség a mennyben Istennek!
Békeség a földön a jóakaratu embereknek!”

Ezekkel a szavakkal hirdették a szentírás szerint az angyalok a pásztoroknak a Megváltó születését. Ezeket az ígéket hirdeti az egyház 1906. esztendő óta minden karácsonykor. Ezekkel a szavakkal köszöntik az egyházi férfiak az ő hiveiket és ezekkel a szavakkal kívánnak minden karácsonykor békeséget egymásnak az emberek is.

Szép szavakban isteni eszme! Méltó az istenemberhez, kinek megérkezését a legboldogabb lények, az angyalok hirdették a földön az embereknek, mintegy jelezni akarván, hogy nekünk embereknek is erre a boldog állapotra, a békeség állapotára kell törekednünk.

A Megváltó egész élete ennek az eszmének hódol. Engedelmes volt szülőinek, békeségben élt embertársaival, a kiket soha meg nem bántott, a kikkel állandóan jót tett, a kiket folyton tani-tott, de soha meg nem vetett, a kiknek nem kívánta se házát, se mezejét, se egyéb nemű jószágát, a kiknek gondolkodásmódjáért nem neheztelt, legfőlebb a maga gondolkodásmódjának megnyerni iparkodott; a kikért még akkor is, amikor keresztre feszítették, imádkozni tudott és a kiknek megmondotta, hogy adjátok meg Istennek, ami az Istené és a császárnak, ami a császáré.

És daczára a Megváltó magasztos példájának s daczára az eszme majdnem kétezredéves hirdetésének, daczára ama mennyei érzéseket teremtő boldogságnak, melyet a békeség eszméje hord magában, hol találjuk ezt az eszmét megtestesülve ezen a földön? Melyik világrészben, melyik országban, melyik városban, melyik faluban, melyik tanyán, sőt mondhatnók, melyik családban; a társadalmak melyik rétegében és melyik osztályában?

A felelet erre a kérdésre: sehol! Európa harczol Ázsiával, Amerikával és Afrikával, a nemzetek folyton váltakozó szövetségeket kötnek egymással s egymást politikailag, nemzetiségileg és gazdaságilag akarják lenyűgözni. A nemzetekben a maguk fölényének és uralkodási vágyának hódolnak a pártok, a kasztok, a társadalmi rétegek és a családok. És ezen küzdelemben a szeretetlenségnek, a békételenkedésnek, az ellenségeskedésnek a legvadabb eszközei szerepelnek.

Itt az ember-élet, a becsület, a tisztesség semmi, nulla! Azok tekintetbe nem jönnek. Első mindenek felett a vagyon, a fölény, az uralkodás. És erre jó minden eszköz, a mi célra vezet. Életed, vagyonod, becsületed a küzdelemben egyáltalában nem biztos! Bizony, a Krisztus által civilizált emberiség elbánása ember-

társaival nem sokat különbözik az emberevő emberek eljárásától.

Hát hol a békeség mostanában?

Sehol! A gazdag még több vagyonra tör s a szegények róvására is akarja megvalósítani, a szegény meg a gazdagok javát irigylis és azt megszerezni törekszik. Így a nemzetek is!

Hát hol a békeség mostanában? Sehol! Ott sincs meg, a hol hivatásszerűen kellene meglenni. Értem a vallásfelekezeteket, melyek tagjainak és szónokainak írásaiban és beszédeiben az ellenséges momentumok legfőlebb csak mérsékeltek, de belőlük kiki a rivális gyűlölség s sokszor fegyvereik sem a legmegfelelőbbek. Minő élvezettel pertraktálják azt, ha valaki magáról megfélemezhető dolgot művel.

De magukban az egyes felekezetekben sincs meg a békeség, ott is dühöng a társadalmi és politikai élethől bevitt uralkodási vágy, a tekintély után való vágyakozás és a társadalmi surlódás. És az eszközök, melyeket az egyházban élő emberek választanak céljaik elérésére, a szeretetnek és békeségnek legelemibb alakjára sem mutatnak.

Ma a békeségnek 1906-ik esztendejében az ember nem biztos, mikor ütik agyon, vagy testileg, vagy lelkileg, vagy erkölcsileg, vagy vagyoniilag, s nem szólhat egy szót mások előtt igaz érzelme szerint, mert nem tudja, mely pillanatban fogja az illető eredeti értelméből kiforgatva ellene felhasználni és ugyancsak óvatos legyen ki-ki, nehogy a legkitünőbb hitelű emberek vagyonából kiforgassák, vagy életét veszélyeztessék, mert aki ma barátod, holnap nem ritkán halálos ellenséged, ha okot nem is adtál reá.

Hol hát a békeség és boldogság mostanában? A jól felmelegített szobában, foglalkozván a szentírással és a tudománnyal és foglalkozván ha van, családdal! A békeség és boldogság ott van a szivedben és félrehuzódott életedben, ha Isteneddel békeségben tudsz élni.

Emberekben addig, míg azokat az angyalok éneke jobban meg nem hatja, csak kötve bizzál s kötésed körültekintő és jó erős legyen!

Édes Jézus! a békeség mintaképe, kérünk, nézz körül országunkban és jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mert hiszen te akarod a békeséget!

Dr. Ujvárosy Miklós kir. ügyész áthelyezése.

Alsófehérvármegye közigazgatási bizottságának legutóbb tartott ülésén dr. Ujvárosy Miklós kir. ügyész előadása végeztével hozzáfűzte, hogy ez utolsó hivatalos működése ezen bizottságban, mert bírói minőségben Tordára helyeztetett át. Erre a közigazgatási bizottság egyhangulag a következő határozatot hozta:

„A közigazgatási bizottságnak volt alkalma dr.

Ujvárosy Miklós kir. ügyész hivatali működését figyelemmel kísérni és meggyőződést szerzett arról, hogy kiváló képessége, szorgalma, munkabírása, czéltudatos tapintata, erélye és törhetlen hazafisága által, állásának diszt, a vármegye vagyon- és közbiztonsága körül hervadhatlan érdemet szerzett.

Ugyanezért fájdalommal vett tudomást arról, hogy nevezett az ügyészség éléről más hatáskörbe helyeztetett át és mivel ezen nemzetiséglakta megyében az ügyészség czéltudatos vezetése fontos közérdek, mely egy ily kipróbált erőt nehezen nélkülözhetne, feliratilag megkéri az igazságügyminiszter urat, hogy amennyiben legyőzhetlen akadályokba nem ütközik, eszközölje ki, hogy dr. Ujvárosy Miklós ismét bizassék meg a gyulafehérvári kir. ügyészség vezetésével és felkéri a főispán urat, hogy a kérelmet illetékes helyen támogatni szíveskedjék.

Báró Kemény Árpád főispán, mint a k. b. elnöke, enüncziálta az egyhangú határozatot, melyet az igazságügyminiszterhez felterjeszteni fog, hozzátéve maga részéről, hogy ő egyeseknek politikai okokból való üldözésében eddig sem vett részt és a jövőben sem fog részt venni. A k. b. a főispán eme kijelentését éljenzéssel vette tudomásul.

Magunk részéről nem tudjuk, nem is keressük az áthelyezés okait. Nem is reméljük, hogy a közigazgatási bizottság feliratának meg legyen a kívánt eredménye, csak megállapítjuk ebből, hogy dr. Ujvárosy Miklós kir. ügyész áthelyezése nemcsak a városban, hanem megyeszerte élénk megdöbbenést és visszatetszést keltett. E város lakossága politikai pártkülömbőség nélkül élénken fájtalja Dr. Ujvárosy elvesztését, aki nemcsak a k. b. határozatában kellően méltányolt hivatali tevékenységével, hanem előzékenységével, jó modorával a társadalmi téren is, majdnem mindnyájunk rokonszenvét kinyerte.

Felvilágosítások.

A kereskedelmi és iparos tanoncziskola igazgatósága az eddig tapasztaltak alapján maguk a főnökök és mesterek, valamint magának az iskolai rendnek érdekében a következőket kívánja a kereskedőknek és iparosoknak értesére adni: 1. Tapasztalta, hogy a kereskedő főnökök és iparosmesterek az iskola igazgatójának hozzájuk intézett legudvariasabb értesítéseit is bizonyos izgatottsággal, sokszor valóságosan ellenséges indulattal fogadják. Ezért az igazgatóság kijelenti, hogy ő a legjobb szándék vezetői, senkit bosszantani, igazgatni, zaklatni nem kíván, ez a szándék távol áll tőle. Célja az igazgatóságnak ezekkel a nyomtatott vagy írott értesítésekkel csupán az, hogy a tanulók érdekében a főnökök és az iskola között érintkezés jöjjön létre s a kölcsönös felvilágosítások által a felmerült ügyek tisztáztassanak és a főnökök az iskola életébe bepillantást nyerjenek, miáltal az iskola amugy is nehezen elérhető czélja némileg jobban elérhetővé válik. 2. Az igazgatóság azt is tapasztalta, hogy hála Istennek! csak nagyon is egyes iparos mesterek, a tanulók között felmerült ellenséges dolgokat nem az iskola igazgatósága által egyenlített ki, hanem vagy a maguk személyes vezetése alatt vagy más módon az iskolából hazamenő inasokat meglesik, vagy meglesetik és elveretik, minék aztán a járásbíró-ságnál, vagy legjobb esetben a rendőrségnél van folytatása. Hát ha így folytatódik, akkor az iskola körül levő utcza-sarkok valóságos tábori helyekké válnak és az iskolát elbénítják. Kéri az igazgatóság, hogy akinek tanonczával baj történik, jelentse neki, mert az igazgatóság lelkiismeretbeli kötelességének tartja az ellenséges-

**Végbél-,
Aranyér-,
Cukor-
betegeknek,**

**gyermekágyasoknak és cse-
csemőknek nélkülözhetetlen.**
Minden tisztaságot szerető embernek
feltétlenül szükséges a „Zéro“ hasz-
nálatára, mert abszolút **tiszta és
kellemes érzést** nyert általa. =

Meggától minden **horzsolást és infekciót. Haszná-
latban olcsóbb a papírnál. Kapható mindenütt!**
„ZÉRO“ szabadalmazott vattaárugyár
BUDAPEST, VII. Rózsa-utca 45.
Telefon: 87—52.

kedésekben igazságos ítélkezéssel és büntetéssel a dolgokat békés uton kiegyenlíteni és a békét megteremteni. Ne akarják az iskolát is a veszekedések terévé változtatni. 3. Az igazgatóság tapasztalta továbbá, hogy egyesek tanonczaikat vasárnap engedik a szülők látogatására, miáltal a tanulók az iparra nézve legfontosabb tárgyat a rajzot elhanyagolják úgy, hogy némelyek egész hónapra keresztül egyszer sem mennek rajzra, vagy tapasztalta, hogy akkor küldik a tanonczot munkával a munkaadókhoz, mikor a tanoncznak iskolába kell mennie, miért aztán az, vagy órát mulaszt, vagy későn megy órára, és tapasztalta, hogy sürgős munka czímen tartják vissza a tanonczot az iskolától. Ezek a dolgok az ipartörvény és ennek alapján az iskolai szabályok ellenére történnek, mert a miként az iskolának kötelessége gondoskodni arról, hogy az egyes főnököknél levő inasok úgy osztassanak be az osztályokba, hogy a főnök inas nélkül soha se maradjon, úgy a főnöknek is kötelessége a többi inast, mikor iskolájuk van oda a legpontosabb időben elbocsátani s tehát kötelessége velük úgy intézkedni, hogy az iskolába pontosan elmehessenek. Ezeken a czimeken tehát mulasztást igazolni nem lehet, mert hiszen akkor ezeken a czimeken tanonczait minden főnök mindennap visszatarthatná az iskolából és milenne az iskolából, és mi lenne a tanonczokból és mi lenne az ipar fejlődéséből? Pedig ez van mindenkinek minden nap a száján. 5. Végül az igazgatóság azt is tapasztalta, hogy egy-két főnök inasainak a mulasztását sem akkor nem igazolja, a mikor azok a következő napokon az iskolába megjelennek, de a „Hivatalos értesítő“-n tett igazolás visszaküldésével sem teszi ezt. És ennek ellenére, ha az igazgatóság az iparhatósághoz az igazolatlan mulasztásokat kötelessége szerint bejelenti, kész a veszedelem és rémitő a harag az igazgatóságra. És fájdalom! vannak, akik egyéb okokból, — a mai időkben ilyen igen sok fordul elő — ezt az állapotot igaztásra is képesek felhasználni.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1906. december 20.

— **Az új évi köszöntések megváltása.** Miként a múlt évben, úgy az idén is figyelmeztetni óhajtuk olvasóinkat arra a jó és közhasznú szokásra, amit több helyen sikerrel gyakorolnak. Az új évi köszöntések megváltásának szokása ez. Közhasznú, mert a mikor egy bizonyos megváltási összeget közczélra, nálunk például a Hunyadi-szobor alapja javára, avagy a szegények felségítésére adunk, azzal mindig a köz javát mozdítjuk elő. Egyttal azonban ezzel saját kényelmünket is szolgáljuk, mert az olyan egyéniségtől, aki a köszöntéseket megváltotta, jogosan senki sem kívánhatja, hogy személyes megjelenéssel vagy névjegyek küldözgetésével tegyen eleget a társadalmi szokásoknak még akkor sem, ha ismerősei őt felkeresték. A legjobb személyi oldala pedig a megváltásnak az, hogy igen sokszor elhárítja fejünkről azokat a nehezteleseket, miket sokszor némely kétséges körülmények, félreértések vagy a feledékenység okozhatnak. — Mi a megváltást igen melegen ajánljuk és a megváltási összeget a kijelölendő célra szívesen átvesszük kézbesítés végett. De azokat, akik a megváltási összeget nem a szerkesztőségnek, hanem a kiadóhivatalnál teszik le, félreértések kikerülése végett kérjük, szíveskedjenek határozottan kifejezni, hogy a „Gyulafehérvári Hirlap“-ban lesz az összes felemlítendő és szíveskedjenek a célzott határozottan megjelölni.

A szerkesztőség.

— **Kinevezés.** A vallás és közokt. miniszter Barha Anna okleveles tanítónőt a verespataki áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Esküvő.** Cirner Ákos vármegyei aljegyző f. évi december hó 15-én tartotta esküvőjét Józsa Ilonkával Ujpesten a róm. kath. templomban.

— **Házasság.** Benczel Lajos helybeli kereskedő f. évi december 26-án tartja esküvőjét özv. Klünger Bernátné leányával Lenkével. Az esküvő a jelzett nepon d. u. 3 órakor a helybeli izr. templomban történik.

— **Halálozás.** Alsófehérvármegye tantestületének egy közbeesülésben állott tagja: Szabó Gyula maroscsuci áll. elemi iskolai tanító hunyt el e hó 5-én a kolozsvári klinikán, hol betegsége ellen orvoslást keresett. Holttestét Csucsra hozták és ott szombaton nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Esküdtbíróóság 1907-re.** A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke a gyulafehérvári kir. törvényszéknél esküdtbíróági elnöknek Nemes Sámuel, kir. törvényszéki elnököt, helyettesének Korbully Ignác kir. ítélőtáblai bírói czímmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Karácsonyi ünnepély.** A kath. legényegyesület decz. 26-án, ünnep másodnapján tartja meg karácsonyi ünnepélyét az egyesület helyiségében. Kezdeté este 6 órakor.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A gyulafehérvári római katolikus hitközség december hó 16-án, délután 3 órakor a városháza tanácstermében rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés egyetlen tárgya volt: az egyházközségi iskolaadó kivetése. Aránylag kevesen jelentek meg a gyűlésen, amely szinte két órát tartott. Zomora Dániel plebános. egyházközségi elnök a közgyűlés elé terjesztette az egyháztanácsi és iskolaszéki gyűlések által immár három év óta többször kifejezett óhajtatást, hogy az egyházközség iskolája fejlesztésére 5%-nyi pótdadót vessen ki tagjaira. A jelenlévők alaposan megtárgyalták ezt az ügyet, különösen jogi szempontból és a többség elhatározta az egyházközségi iskolaadó kivetését.

Egy más kézből jött értesítés ezeket mondja a gyűlésről:

A gyulafehérvári r. kath. egyházközség f. hó 16-án közgyűlést tartotta, amelyen alig husz tag jelent meg. A közgyűlés egyetlen tárgya az iskolai adó kivetése volt. A megjelentek közül tizennégyen szavaztak, a többi érthetetlen okból eltávozott. Nem akarjuk hinni, hogy ezt a részvétlenséget az érdeklődés hiánya okozta; inkább a szokatlanságnak és tájékozatlanságnak tulajdonítjuk. A közgyűlés ugyanis szokatlan dolog és a megtartásáról kevesen vehettek tudomást. Az elnök hivatkozással azon körülményre, hogy a közgyűlés másodízben van összehíva, azt határozatképesnek nyilvánította. (Csak-hogy ez tévedés, mert elsőízben nem a részvétlenség miatt, — hanem „Sárdy M. temetése miatt“ — nem volt megtartható. Ezt maga az elnök ismeri be a közzétett hirdetésben. A 16-án megtartott közgyűlés tehát elsőnek tekintendő.) Azon tagok, akik nem tartották igazságosnak, hogy nyolcz tag az egész hitközség terhére határozzon, kénytelenek voltak a kivetés ellen szavazni. A kivetést megszavazták: Zomora Dániel elnök, Kárpiss János jegyző, dr. Atezel Béla, Korody Imre, Fehér Gerő, Szentmiklósi Jenő, Cserni Béla, Erős Imre tagok. Bizony kissé furesának tűnik, hogy nyolcz ember s ezek közt olyanok is, akik nem állandó lakosai a városnak, határozzon több száz tag állandó lakos bérére.

— **A gyulafehérvári róm. kath. fiúiskola** tanulói 1906. december hó 22-én az iskola I. osztályú tantermében a szegénysorsu gyermekek felruházásának javára színelőadást rendeznek. Színre kerül a Karácsonyi Pásztorjáték 5 jelenetben. Személyek: Szent József, Tripsa IV. o., Mária, Jäger G. II. o., Pista, Tách Sándor IV. o., Gyuri, Papp Emil IV. o., Jóska, Erdődi József IV. o., Miska, Hermann Ottó III. o., Samu, Suhr Károly III. o., Angyalok: Bigner István, Hermann Ödön, Löw József, Semsch Emil, Quandt Richárd II. o. t.-k. Pásztorok: Gaál Béla, Gergely Vilmos, Krisán Audrás, Lányi Nándor, Tavaszi Jenő. Belépődíj 60 fillér. Felülfizetéseket a szegénysorsú gyermekek nevében fogad, köszön és hirlapilag nyugtáz az igazgatóság.

— **Nagy hó!** Majdnem nyári meleg napok után ezelőtt k. b. 5—6 nappal a levegő hirtelen lehült, az idő esőssé változott. Erre egy-két nappal havazni kezdett s ma decz. 18-án 20—30 cm. magas a hó a városban is. A hegyeken a havazás már akkor beállott, a mikor az idő lehült. És úgy látszik, hogy az idén igazán fehér karácsony akar lenni.

— **Az Erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulat** december hó 16-án délelőtt és folytatólagosan december hó 18-án délután tartotta meg 1906. évi rendes közgyűlését. Pál Antal elnök a gyűlést tartalmas beszéddel nyitotta meg, amelyben a jelen nagy eseményeinek tanulságaival hangoztatta, hogy a modern társadalmak kialakulásában nagy szükség van a keresztény egyesületek fokozott munkásságára. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Péter János dr. felolvasta „Magyar humanisták a XVI. században“ cz. értekezését, amelyben a XVI. sz.-beli humanista törekvéseknek Erdéllyel való kapcsolatait tárta föl igen tanulságosan. Majd Rass Károly bemutatta Bocskor Mihály dr.-nak „A kegyelmi élet társadalmi föltételei“ cz. mélyen járó theologiko-moralis tractatusát, amelynek kapcsán hosszas és élénk eszmecsere támadt a jelenlévő tagok közt. A felolvasó gyűlés után következett a rendes közgyűlés. Elsőnek Kárpiss János titkár előterjesztette az 1906. évről szóló jelentését, melyet tudomásul vettek. — A társulatnak van most 16 alapító, 60 pártoló, 144 rendes tagja és lapjának külön 182 előfizetője. Meghalt az 1906. évben hat tag, köztük Straubert Ödön belső és Jung Cseke Lajos külső választmányi tagok. Az elhunyt tagok emlékét jegyzőkönyvbe ígtatták. Majd Kulcsár Ferencz ideigl. pénztáros előterjesztette az 1905. évről szóló pénztári jelentést, amely szerint a társulatnak 2717.98 K. bevétele és 2957 K. kiadása volt. Bemutatta ezután az id. pénztáros az 1907. évi költségvetést. A tisztkar, mivel megbízatása lejárt, lemondott, s a választás megejtetvén, elnök lett: Pál Antal, alelnök és szerkesztő: Wagner Sándor, titkár: Kárpiss János, pénztáros: Kulcsár Ferencz. ellenőr: Király Gáspár. A belső választmány tagjai: Tamási Áron, Gergely Ignác, Zomora Dániel, Kovács Lajos, Kóródy Péter dr., Cserni Béla dr., Fejér Gerő dr. és Rak József. A külső választmány tagjainak kiegészítése után Rass Károlynak a társulati belső élet élénkítését célzó indítványát tárgyalták hosszas megbeszéléssel. Végül a szerkesztőnek kifejtett munkásságáért elismerő köszönetet mondtak és ezzel a társulatnak 1906. évi közgyűlése befejeződött.

— **I. népszerű előadás.** A kath. Legényegyesület vasárnap, decz. 23-án d. u. 5 órakor tartja első népszerű előadását az Európa szálló dísztermében. Ezuttal Roska János orvosnövendék fog előadást tartani igen praktikus tárgyról: a táplálkozásról. Utánna Kotzebue: Tekintélyes társaság cz. 1 felvonásos vígjátéka kerül színre, melyet Rass Károly alakított át magyarrá. A szereposztás a következő: Aggháziné: Bigner Ida; Illus: Bajer Mariska; Biri: Deutsch Jolán; Ránczosné: Kudler Márici; Mozgócziné: Török Eszti; Légváriné: Váczy József; Rozoga: Oprea Gyárfás; Ócsay: Apafi Lajos; Romházi: Török Sándor; id. Réthy: Benigni Adolf; ifj. Réthy: Pászko János; Vakares: Gedő Mihály; Klárika: Gruninger Margitka. — Belépődíj: Ülőhely: 20 fillér; állóhely: 10 fillér. Hisszük, hogy a közönség ez alkalommal is tömegesen fog részt venni a kiválóan érdekesnek ígérkező előadáson.

— **A Vöröskereszt a szegényekért.** A Vöröskereszt-egylet helyi választmánya decz. 16-án gyűlést tartott, melynek legelső czélja volt, hogy meghatározza azt az összeget, melyet régi szokásához híven a karácsonyi ünnepekre a szegények között ki akar osztani. Az egyesület így akarja a karácsonyi ünnepeket a szegényeknek megédesíteni és ez által terhes életüket némileg enyhíteni. Fájdalom az idei esztendő a koronákat szűkebbre szabta a múlt évekhez képest s oka ennek az, hogy a közönség érdeklődése ezen cél iránt megcsappant s más egyesületek ezzel a czállal abszolute nem törődnek. Ezek dacára az egyesület 400 korona kiosztását határozta el s erre bizottságot küldött ki.

— **Az alsófehérmegyei rég. történelmi** és természettudományi társulat választmánya 1906. dec. 19-én a tagok csekély érdeklődése mellett gyűlést tartott. A titkár jelentései ezek: 1. A vall. és közokt. miniszter úr az 1906-ik évre a muzeum építésére engedélyezett 8000 koronából harmadik részletül 1000 koronát, az ásatásokra 600 és a muzeum természettudományi osztályának fejlesztésére 400 koronát utalt ki és állami letétként muzeumunkba egy 810 darabból álló rovargyűjteményt s egy 177 darabból álló, a Bakk Endre-féle gyűjteményből 305 korona 86 filléren vásárolt régiséggyűjteményt helyezett el. Ezen gyűjteményben a többi között van: egy római pecsétnyomó, mely az 1868-iki fehérvári vasútépítéskor került napfényre, egy II. Lajos korabeli ezüst pecsétnyomó, 9 drb. Camaea, 1 magyarországi bronzkori tipikus bronzsarló, vaspánczélok, fegyverek, dísz tárgyak stb. 2. A muzeumok és könyvtárak főfelügyelősege és egyes társulatok több darabból álló könyvet ajándékoztak muzeumunk könyvtárának. A mi-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT. —

niszter úr kiutalásait és a könyvajándékokat a választmány hálás szívvvel vette tudomásul. 3. A tagok közül meghaltak: Bakk Endre vizaknai plebános, dr. Magyar Károly vármegyei főorvos, Sárdy Miklós városi tanácsos és Straubert Ödön nyug. főgimn. tanár, kik mindnyájan lelkes tagjai voltak a társulatnak és gyászjelentését küldötték meg Solyom-Fekete Ferencz dévai kir. törvysz. elnöknek, aki szintén érdeklődött a régészeti társulatok iránt. A megholtak emlékét a választmány jegyzőkönyvében örökíti meg. 4. A társulathoz kiléptek: Csató Ferencz tövisi nyug. plebános és Rheinbold Olivér nyug. pénzügyigazgató. A választmány a kilépést sajnálattal vette tudomásul.

A muzeumőr jelentései ezek: 1. Uj tagul 1907-től jelentkezett dr. Farnos Dezső nagyenyedi Bethlen-kollégiumi tanár. 2. A társulatért érdeklődők közül a muzeumnak huszonhárman több különféle és értékes régiséget ajándékoztak, melyeket már a hírlapban közöltek, részint közölni fognak. A választmány a tagbejelentést és ajándékokat örömmel, illetve köszönettel vette tudomásul. 3. Az ásatásokat két helyen végeztette. A régi helyen az apulumi kettős fürdőnek déli határát táratta fel, mely alkalommal 12 helyiség, több ezek közül mozaikos és márványtáblás padozatával került napfényre. Két tüzelő helyet is talált a rendszeres hypocaustum-támoszlopokkal. Igen érdekes két szobaajtó küszöbe, — egyik márványból — melyen az ajtó elhelyezési módja tisztán látható. Az apró 100 darabra menő lelet közt érdekesebb: egy igen csinos korsó, egy néhány méceses, több pénz és néhány népvándorlási sir a mellékleteivel, egy Onyx-kőből készült Camaea, melyen a felírás magyar fordításban ez: „Az inga tag, változékony szerelmesek éljenek!”, Az új helyen, a papnövelő intézet előmáli szőlőjében a Bethlen Gábor-féle vízvezetékét táratta fel s róla fényképeket vett fel. 4. A muzeum épületének kibővítése az egyik szárnyal a nyár folyamán megtörtént. Az építőbizottság a hirdetést rendszeresen közzé tette, az építkezésre vállalkozott írászok Ferencz 5530 koronáért és a mellékmunkát kb. 220 koronára tette; az építkezésre az államtól már 3000 koronát kaptunk és az összeg többi részét kölcsönrel fedeztük. A 17.5 meter hosszú és 6 m. széles termet most festik ki pompeji és ókeresztény római stílusban, a friesnek 21 medaillonja van, melyben azon időbeli császárok arczképei jönnek, mikor a rómaiak uralkodtak Dáciában; a kifestés ára 240 korona. A bebutorozás 800 koronába kerül, melyet gyűjtés által akar megszerezni, ebből Gróf Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök úr ó nagyméltósága már 200 koronát adott. A gyűjtéshez már miniszteri engedélyt is szerzett. Végül 5. A természettudományi gyűjtemény számára a főfelügyelőség megvette Szentmiklósi Jenő nyug. tanár 220 drbból álló tömött emlős- és madár-gyűjteményét. — A választmány a jelentéseket örömmel veszi tudomásul s a muzeumőrnek érdemeit a jegyzőkönyvben megörökíti.

Az országos felügyelőség megsűrgette, hogy a muzeum másik szárnyának kiépítésére is tétessenek meg az intézkedések s a választmány jelentse be a tervbe vett intézkedéseket. A választmány ehhez képest az építési tervet és a költségvetést beterjeszti és ehhez csatolja azt az értékkimutatást, mellyel a város a muzeum-épület és telek átengedése által a muzeum fentartásához járul és kérni fogja a felügyelőséget, hogy az építkezési segítyt emelje feljebb.

A választmány szükségesnek tartja, hogy 1906. decz. 31-én pénztári számadás készíttessék és a számvizsgáló bizottságnak kiadassék megvizsgálásra. Szükségesnek találja továbbá azt is, hogy míg évkönyvet adhat ki és fennállása 20 éves emlékét diszesebben ülhethné meg: januárban tisztujtó közgyűlést tartson. Ezzel kapcsolatban a másodtitkár az általa kifejtett okokból arra kérte a választmányt, hogy helyét a választáson az egyet jövője iránti tekintetből olyan erővel töltse be, aki a muzeum körében munkakört akar magának szerezni. A választmány ezt a kérdést tanulmányozni fogja.

— **Karácsonyi szünet jelzése.** Félreértések kikerülése miatt jelezzük, hogy a kereskedő és iparos tanoncziskolában a karácsonyi szünet 1906. december 23-ikán kezdődik és 1907. jan. 1-jéig bezárólag tart. Szünet volt még a karácsonyi vásár napja is.

— **A szegény izr. gyermekek felsegélyezése.** A szegény gyermekeket felruházó egyet saját pénztára javára folyó évi december hó 22 én Gyulafehérvárt a városi vígadó nagytermében műsorral egybekötött tánczestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj: Személyenkint 1 K. 50f., családjegy 4 K., erkélyjegy 2 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázunk. A zenét Kálló Géza nagyenyedi ze-

nekara szolgáltatja. A t. hölgyeket a legegyszerűbb ruhába való megjelenésre kérjük. Műsor: 1. Nyitány Káló Géza zenekarától. 2. Prológ. Tartja Demény Henrik dr. 3. Magánjelenet Előadja Schuller Irma k. a. 4. a) Békahangverseny. b) Bortal. Énekli az alkalmi daloskör. Karvezető Fürth Jenő. 5. Párosjelenet. Versben irta Rejőd Alpár. Előadják Neugebauer Teréz és Porutiu Emilia kisasszonyok. 6. Humoros előadás. Tartja Fischer Tivadar dr. Előadás után táncz! A tánczestély alkalmából megjelenő „Gyulafehérvári Nagydob” című újságra felhívjuk a t. közönség b. figyelmét.

— **Uj vasut.** A nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. hó 3-án kelt 83911. számú rendeletével Szűcs Elemér Bethlen-főiskolai főerdésznek megadta az előmunkálati engedélyt egy szabványos nyomtávolságu uj vasuti vonal előmunkálatahoz, mely vasut a M. Á. V. tövisi állomását a zalathnai h. é. vasut Magyarigen járási állomásával kapcsolná össze. Ez az uj vasut megyénk legszebb vidékét az erdélyi hegy-alja összes községeit kapcsolja be az országos kereskedelmi forgalomba.

— **Az Általános Tudósító jubileuma.** Leopold Gyula, az Általános Tudósító szerkesztője, hazánk legnagyobb hirdetési vállalatának tulajdonosa, ünnepelte tízéves fennállásának jubileumát. A Leopold-féle hirdetési vállalat sikerét elsősorban annak köszönheti, hogy leleményes és agilis tevékenységet fejtett ki a reklámterén, hogy új rétegeket hódított meg a hirdetés eszméjének s ezzel szolgálatot tett a hazai magyar iparnak és kereskedelemnek. Az Általános Tudósító hirdetési osztálya minden ízében modern vállalat, amely nagy apparátussal, kiváló szakértelemmel és pedáns pontossággal dolgozik és ennek köszönheti Leopold, hogy nemcsak a belföld, hanem a külföld legnagyobb és legtöbb hirdetője ő álta hirdettet. Jubileuma alkalmából Leopold Gyula egy 376 oldalra terjedő jubileumi újságkatalogust adott ki, amely ismerteti az összes magyarországi és külföldi lapokat s így e könyvet mindenki, a ki a sajtó és a reklám iránt érdeklődik, hasznosan forgathatja. A tízéves évfordulót Leopold lakomával ünnepelte meg, mely szombaton este volt a Royal-szálló dísztermében.

— **Az állatvásártér haszonbérbe adatik.** Hirdetmény. Szám 7455—1906. kig. Gyulafehérvár sz. kir. város részéről közhírré tétetik, hogy a városi állatvásártéren a legeltetés három egymásután következő évekre haszonbérbe adatik. Felhívatnak mindazok, akiknek szándékukban van legeltetési célból a vásárteret kivenni, hogy a folyó 1906. évi december hó 27. napján d. e. 10 órakor a városház tanácstermében megtartandó árverésen 100 korona kikiáltási árnak 10%-át készpénzben letenni tartoznak. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa, 1906. év december hó 12. napján. Novák, polgármester.

— **Uj postautalvány és távirati űrlapok.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy a m. kir. posta és távirda hivatalok postautalványokat és táviratokat 1907. évi január hó elsejétől csakis oly utalvány és illetve távirati űrlapokon fogadhatnak el, a melyeken az űrlap ára (a nemzetközi forgalomban használatos sárga színű utalványlap kivételével) értékjegy benyomásával van jelezve. A régi — tehát értékjegy-benyomással el nem látott — utalvány és illetve távirati űrlapok (a nemzetközi utalvány kivételével) 1907. évi január hó elsejétől bezárólag 31-ig a posta- és távirdahivataloknál értéklevonás nélkül új kiadásu űrlapokkal cserélhetők be.

— **Erős sovínista ugyan,** de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdulva a Klondykében hirtelen meggazdagodott aranyások sikeréin, maga is elindult az aranytermő, hó és jégborította, távol Északamerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmeinek, még itthon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal sőt, — tekintettel a Klondykében uralkodó rengeteg drágaságra, — még élelmiszerekkel is, melyek között — élelmi és gyógyszer gyanánt — néhány tuczat négyesillagos Eszterházy-cognac foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy, mint Szalay írja nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszállásakor, de majd megfizetik neki a Klondykeiek minden cseppet arannyal, már pedig, ha ez tény, akkor Szalay uram akár egy csákányvágást se tegyen, mert magából, a vele vitt Eszterházy cognacból is meggazdagodhat. Amit tiszta szívből kívánnunk is neki.

— **Gazdátlan nyeremények.** A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Józsv sorsjegyeknél több mint 30000 olyan nyeremény van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már húzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyeremények elévülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő

vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak és nem járatnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva, akinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járatása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap“, a melynek sorsolási melléklapját a „Pénzügyi Utmutató“-t a nagymélt. m. kir. belügyminiszter, mint teljesen megbízható szakközönyt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter, mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a „Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyv“-et, amely sok hasznos tudnivalón kívül, tartalmazza a kezdettől fogva az 1906. év végéig kihozott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye húzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hírlap“ előfizetési ára egy évre a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII. Kerepesi ut 44. szám.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre „Réthy“ figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Pemetefü-czukorkát kapunk, 60 fillérért, e kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a czukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy“ név.

— **Pályázati hirdetmények** a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához ujabban a következők érkeztek: Kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhely: pamut- és csinvatt vászonneműek, ezérna, kalmukneműek, barchet neműek, szövött és kötött árúk, cipők, csizmák és kalapok szállítására. Pályázati határidő december 20. Budapesti m. kir. esendőrségi felszerelési anyagraktár: szíjgyártó czikkok szállítására, pály. határidő 1907. január 2. Kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium: Nagyszeben városban Czibin-híd ujjáépítésére 33559 K. értékben, pály. határidő XII/29. Kolozsvári cs. és kir. katonai élelmezési raktár: 2500 mm. gázkoksz szállítására XII/14. Budapesti cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága: wieni katonai gyógyszerügyi igazgatóság részére üzemtárgyak szállítására XII/16. E hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat, a legízletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsio“, mely egyike a legjobb tápgyógyszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Urak és hölgyek,** akik előkelő vállalat számára érdekes, diszes, könnyen eladható irodalmi munkára hajlandók előfizetőket gyűjteni, magas jutalékot kapnak és 20 megrendeléstől kezdődőleg, még külön sorsjegy jutalomban részesülnek és pár havi munka után a rendes jövedelmükön felül egy-két ezer korona sorsjegy értékpapíros tulajdonosai lesznek. Ajánlkozók küldjék címüket (vidékiek is) az Általános Tudósítóhoz Erzsébet-kört 41. „Állandó kereset“ jelige alatt Budapestre.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonlóvizet tartós hashajtó hatás említésre méltó és kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Sikerült az Orsz. Posztókviteli Áruház-nak** (Budapest, Rottenbiller-u. 100. sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruhaszövetet egy csődbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvételt csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós remek mintázatu szürke, barna és drapp seviotszövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti czeget b. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

I R O D A L O M.

* A *Föld.* Az Athenaeum nagyszabásu vállalatának: A Műveltség Könyvtárának megjelent immár a IV. kötete is. Címe: „A Föld“ és magába foglalja mindazt, ami bolygónk multjára, jelenére és felfedezésének történetére vonatkozik. Az első rész a föld anyagát, a kristályok világát és az ásványok országát ismerteti. A második rész földünk ősi állapotáról, ó-, közép- és ujkoráról szól. A harmadik rész a termőtalajról mondja el a tudnivalókat, míg a negyedik rész a földrajzi felfedezések útján kísér végig, hogy végül az ötödik részben a Föld hegyeivel és vizeivel ismerkedjünk meg. Papp Károly, Treitz Péter, Littke Aurél és Cholnoky Jenő az egyes részek szerzői, valóságos mintáját nyújtják a nagyközönség számára való tudományos előadásnak. Amel-

lett, hogy a tudományos kutatás és eredeti felfogásnak szempontjából is páratlanul álló munkával gyarapították irodalmunkat, egy pillanatra sem felejtették el, hogy első sorban a nagyközönséghez szólnak, melyet szórakoztatva és gyönyörködtetve kell a tudományos problémák labirintusain végig vezetni. Méltó folytatása a Föld a Műveltség Könyvtára előbbi köteteinek. Azt a páratlan sikert, melyet ezek arattak, még csak növelni fogja, mert a Föld is érdekesítő olvasmány első sorától az utólsóig. Úgy hat, mint valami természettudományi regény, melyben a tudomány elsőrangú bajnokai szóltatják meg ismereteiket. Azok közé a munkák közé tartozik a Föld, melyekről semmiféle dícséret nem nyújt kellő fogalmat. Önmaguk szólnak magukról leghatásosabban. Olvasni és látni kell a gyönyörű kötetet, hogy a szerzők és a kiadó társulat érdemeit méltányolhassuk. Mert ebben az esetben a kiadó ezég méltó vetélytársa az íróknak. Pazar fénytel állította ki a Műveltség Könyvtárának IV. kötetét is. Nem kevesebb mint 302 kép és 52 gyönyörű színezésű műmelléklet kíséri a 658 oldalnyi szöveget. Mindmegannyi remeke a reprodukálás művészetének. Az arany díszítésű félbörkötésű kötetnek ára 24 korona és minden könyvkereskedésben kapható.

* *A Divat Salon* XX. évfolyamát járja. Mialatt az asszony-szabadító, asszony-boldogító apostolok szószékekről hirdetik a felszabadulás, a boldogulás ígét, a mi egyetlen magyar asszony-ujságunk csendes munkálkodással, dobszó és trombitaharsogás nélkül körülbelül czélhoz is ért: felszabadította az asszonyainkat s megnyitotta előttük a boldogulás útját. Felszabadította őket a tudatlanság, a tétlenség járma alól s megismertetvén őket a munkával és a kötelességekkel, utat nyitott nekik az egyetlen igaz boldogulás felé. — Azok, a kik e derék, komolyirányú női lap sorait husz év óta olvasgatják, nem lettek tudósok, ügyvédek, szónokok, nem lettek még csak választó és választható polgárok sem, hanem asszonyok lettek a szó ama nemes, hasznos, áldott értelmében, a milyennek a magyar asszonyt, a férfi feleségét Szabóné Nogáll Janka, a Divat Szalon munkás szerkesztője képzei. A divatlap csábító és kedvelt jelisége alatt komoly, szentcélú tanítások jutottak el a magyar úri házak asszony-szobáiba és elvégezték becsülettel az asszony-szabadítás és asszony-boldogítás munkáját. Ezért meg kell becsülnünk a Divat Szalont, a derék asszony-ujsgót, mely a mi megbecsülésünket busásan viszonozza is. Szébb, diszesebb, tartalmasabb s főképen nemesebb irányú lapja nincsen az asszony-világnak, jobb tanácsadója, vagy hűségesebb támogatója sehol. Ebben a lapban mindent megtalálhatunk, a mire a dolgos, szorgalmas, tudnivágyó nőnek szüksége van, mindent, még a takarékoság, példáját is, mert hiszen ebben is előljár s az ingyen-mellékletekkel, gyermeklappal, szobásivekkel bőven ellátott fényes kiállítású és dus tartalmu lapot a lehető legolcsóbban adja. 1/4 évre 3 koronáért. A Divat Szalon kiadóhivatala, mely Budapesten. IV. Eskü-ut 5. sz. alatt van, mindenkinek ingyen és bérmentve küld mutatószámot, ki e végett hozzá fordul.

* *Magyarország jövője*. Visszapillantás 1977-ből. Ez a czime annak a szárnyaló fantáziával, de alapos tudással megírott tanulmánynak, a mely egy utópia formájában vet világot Magyarország létének legfőbb kérdéseire. Milyen virulás, a magyarság milyen káprázatos fejlődése, a tudomány, művészet, kereskedelem, ipar, milyen kivirágzásra fogja követni a gazdasági önállóság radikális politikáját: ezt mutatja meg ez a szívet melegítő álmkép, amely a Budapesti Napló illusztrált, díszes album-naptárában jelenik meg, a hová Európa szellemi életének vezérei — így Anatole France, Jean Jaurés, Millerand, Vandervelde, Max Harden — irtak szenzációs cikkeket. A Budapesti Napló album-naptárát megkapja minden előfizető; a Budapesti Napló azonkívül husvétrá gazdag tartalmu almanachot ajándékoz előfizetőinek. A Budapesti Napló, a mely most az egyetlen radikális ellenzéki ujság, a legolcsóbb is a teljes tartalmat adó lapok között. Előfizetési ára negyedévre csak öt korona, egy hónapra 1 korona 80 fillér. (Kiadóhivatal Eötvös-utca 34.)

* *Legolcsóbb folyóirat*. Pár nap előtt jelent meg a fővárosban, Negyedi Béla és Schröder Hugó szerkesztésében „A Jövő” című havi szemle első száma. Az izléses kiállítású, könyvalaku folyóiratot művészi czimlap díszíti. — „A Jövő” tartalma élénk és változatos. Többek között irtak bele: Szaboleska Mihály verset, Sziklay János fárczát, Petri Artur verset, Negyedi Béla fárczát. Azonkívül terjedelmes irodalmi, művészeti és közgazdasági rovat teszi tartalmassá a szemlét. „A Jövő” egész évi előfizetési ára csak 2 korona, mely beküldhető bélyegeken is. Egyes szám: 20 fillér. A legolcsóbb magyar folyóirat méltán megérdemli az olvasó közönség érdeklődését. Mutatószámokat kívánatra küld „A Jövő”

kiadóhivatala: Budapest, VIII. Baross-tér 4. szám I. emelet.

* *Magyar Közélet*, mely ötödik évfolyamában Szabó Kálmán szerkesztésében jelenik meg, kiválóan érdekes. E heti számában, Fényes László, Bede Jób, Molnár Ferencz, Szini Gyula, Ráskai Ferencz és Szabó Kálmán irtak cikkeket. Közli Reviczky Gyula irodalmi hagyatékából az elhunyt író érdekes leveleit. A többi rovata is eleven és változatos. Egy szám ára 20 fillér és kapható minden nagyobb ujságelárusítónál vagy a kiadóhivatalnál Bpest, VI., Izabela-utca 47. Előfizetési ára egy félévre 6 korona.

* *Lányi Ernő és Tóth Árpád* miskolci zenetanárok a kezdő zengorajátékosok számára feldolgoztak egy csomó nótát. A zene pedagógiai szempontból értékes és hasznos munka *Népdalábrándok* czímmel jelent meg nyolcz füzetben Miskolczon, az ottani közművelődési egyesület támogatásával. Egy-egy füzet ára 1 K. 80 f.

* *Tiszaparti nóták*. Négy új magyar dal. Zongorára szerző Josvay Gábor. Ára 1 kor. 50 fillér. Kapható a szerzőnél (Poroszló, Hevesmegye) és minden könyvárusnál. A népdalok czime: Ne szeress már, ha eddig nem szerettél, Harmatos a gyalog ösvény széle, Iezig zsidó a koresmáros félti tőlem a lányát, Selyem kendő van hófehér nyakamon. A dalok hangulatosak és népszerűsége számíthatnak.

* *Nagynyedi Naptár*. Megjelent a „Közhasznú Nagynyedi Löcsey Sp. Lajos-féle Naptár” az 1907-ik évre. Ára 30 fillér. Kiadja a „Nagynyedi Könyvnyomda és Papirgyár Részvénytársaság.” Tartalmazza a Felséges uralkodóhoz névsorát, a csillagászati és naptári részleteket és a vásárokat. Tartalmaz még gazdasági dolgokat, komoly és mulattató olvasmányokat postai és távirdai tudnivalókat és árszabályokat, bélyegilleték és kamattáblázatokat és névnapmutató táblát.

Nyilttér.

A tiszti kaszinó egyetbizottsága tisztelettel tudatja, hogy azon t. cz. családok, hölgyek és urak, kik tavaly meg voltak hiva, az idén is tisztelettel meghivattak.

A legközelebbi mulatóestély december hó 31-én — Szilveszter estélyén — tartatik. Kezdeté este 8 órakor.

1907-ik évben tartandó mulatságok ugyan ezen uton idejekorán közhírré fognak tétetni.

Menyasszonyi selyem 85 krtól egészen frt. 11.35-ig méterenkint minden színben, bérmentve és **megvámolva** házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izü, oly nehezen emészthető, hogy az gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a Scott-féle Emulsio formájában a csukamájolaj teljesen megvan szabadítva undorító tulajdonságaitól. A Scott-féle Emulsio feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A Scott-féle Emulsio sohasem okozza a legesekélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. Ezen lapra való hivatkozással és **75 fillér le-vélbélyeg** beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34—50.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajgyékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű **nikkel-, ezüst- és aranyórát**, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áru, hangszerek, acél- és bronzok sub. ról **eredeti gyári árban**.
Nikkel remontoir óra ... K 8.—
System Roskopf patent óra ... K 4.—
Svájci eredetű system Roskopf patent K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkel rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra „Glória” művel K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla ledélel... K 11.50
Ezüst óra K 2.90. Konyhaóra ... K 8.—
Schwarzwalder óra K 2.80. Rakokóra K 8.50
Mindet óráért 3 évi írásbeli jótaadás. — **Nincsen kockázat! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!**
KONRAD JÁNOS
Első óra gyár és szétküldési áruház,
Brux 1244 szám. (Csehszlovákia.)

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyleg megvizsgálva.

(Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.)

Szaga's Kalodont.

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Alsófehérvármegye Alispánjától.

Szám. 10679.

1906. alisp.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafehérvár rendezett tanácsu városnál elhalálozás folytán a városi első tanácsosi állás üresedésbe jövén, ezen állásnak választás útján való betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás 2800 korona évi törzsfizetés és 400 korona lakbérrel van egybekötve.

A mennyiben ezen állásra a második tanácsos választatnék meg, tekintettel a közszolgálat érdekére, — a megüresedett állás egyidejűleg betöltetik — minélfogva ezen 2400 korona törzsfizetés és 400 korona lakbérrel egybekötött állásra is feltételeken pályázatot hirdetek.

A pályázati kérések az életkort, jogvégzettséget (állam, jogtudományi vizsga, tudori oklevél) és eddigi hivatalos alkalmazást igazoló okmányokkal felszerelve **1907. január 18-ig** Gyulafehérvár város polgármesteréhez terjesztendők be.

Nagy-Enyeden, 1906. decz. hó 17-én.

Szász József,

alispán.

Menetjegyek Amerikába

Belga királyi postahajók

RED STAR LINIE.

Indulás minden szombaton

Antwerpenből közvetlen New-Yorkba

és kétszer havonta

Antwerpenből Canadába.

Első osztályú új gőzhajók, gyors menet, jó ellátás, felvilágosítást azonnal és bérmentve

Red Star Linie

Wien, Wiedner Gürtel 20.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény**nél, **osznál** és **meghűléseknél**, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerházaiban kapható. —

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlanhoz”, Prágában
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

-- Próbadohoz 50 fillér. --

== Fő és szétküldési raktár: ==

„Nádor” gyógyszerár

.. Budapest VI., Váci-körút 17. szám. ..

Éljen!

Egger mellpasztillái
csakhamar meggyógyított.

K A P H A T Ó:

Gyulafehérvárt Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszerházakban.
Nagyenyedén Albert J. örök., U. Kováts József gyógyszerházakban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk,
és határozottan RÉTHY felét kérjük, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

☞ Csak RÉTHY-félét fogadjunk el! ☞

A PESTI NAPLÓ

UJ KARÁCSONYI
AJÁNDÉKA.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génus java, kincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacon. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumát ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg a fog felelni nekik abban is, hogy kiállítás fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokmt. Minden kötetje külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R Á K O C Z I A L B U M

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti diszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapijait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az utat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S e műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

s z i n n y o m á s u k é p b e n

fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemesi tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan diszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívü

m i n d e n u j e l ő f i z e t ő i s

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokatokra vonatkozólag

a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Budapest, Andrassy-ut 27.

Előfizetési ára: egy évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

Jobban tisztít,

mint bármely réztisztító szer.

„Grand Prix”

Világkiállítás St. Louis 1904.

Sok szenvedéstől szabadul meg, ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt, rheumát, fog- és fejtájt és makacs bőrvizketegséget. A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, amit számos elismerő és hálalrat igazol. Egy kis próbátűveg ára 40 fill., egy decis tűveg 1 K. 50 fill.

Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. és Andrassy-út 26.

Vidékre 3 nagy tűveget 4 kor. 50 f-ért, 12 kis tűveget 5 K-ért portó és csomagolás költségmentesen küld a

„Vörös-kereszt” gyógytár, Temesvár.

Stattin Róbert

czukrász-üzlete Gyulafehérvárt.

Mint az előbbi években, úgy most is bátor vagyok Gyulafehérvér és vidéke n. érd. közönségének b. figyelmét felhívni gazdagon berendezett

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁSOMRA.

A legszebb, legjobb és legolcsóbb karácsonyfa tárgyak a következő páratlanul olcsó árban kaphatók. Nevezetesen:

2 filléres darabok	120 drb.	K. 2.—	{ saját
4 „	60 „	„ 2.—	{ gyárt-
6 „	40 „	„ 2.—	{ mány

továbbá sok másféle dekorációk és karácsonyfa díszek, díszített és díszített karácsonyfák, izletes teakenyér, pozsonyi diós és mákos patkó és kuglóf a karácsonyi ünnepekre. Legfinomabb gyümölcskenyér darabja 60 fillér, 120 fillér és 180 fillér.

Alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok.

Tisztelettel **Stattin Róbert.**

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

Brassói PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSOBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

NEM SZÉGYEN FOLYADÉK

segíti a gyógyulást, ha beteg van a háznál és fertőtlenítés szükséges, kéznél legyen a Lysoform. A tüdővész köpetjét, a székletet, az izzadt lábat, a rossz szagú ár-
nyékszék, stb. Lysoformmal fertőtlenítsük és szagtalanítsuk. A Lysoform igen olcsó és minden gyógytárban és drogériában használati utasítással kapható eredeti üvegekben. — Egy 100 grammos üveg (melyből 10 liter fertőtlenítő folyadékot készíthetünk) ára 80 fillér.

oldatokban szagtalan és fertőtlenítő hatással bír, vagyis minden káros bacillust megsemmisít. A Lysoform ennek dacára **ártalmatlan** úgy, hogy gyermek kezébe is bátran adható, mert még akkor sem történik baj vele, ha véletlenül valaki tévedésből megissza. Ezért előnyben kell mindig részesíteni a többi fertőtlenítő szerekkel szemben, mert azok (szublimát, lysol, carból stb.) igen mérgezők és már számtalan öngyilkosság és szerencsétlenség történt ezen mérgező szerekkel. A Lysoform kell, hogy minden háznál készletben legyen; ha valaki megvágja kezét és kimossa azt Lysoformmal, a fertőtlenítéssel elő-

Tegyen vele kísérletet!

Árverési hirdetmény.

Az erdélyi püspöki uradalom tulajdonát képező alantírt

rév- és hidvámszedési jogok

bérbeadása tárgyában 1906. évi december hó 23-án d. e. 10 órakor az uradalmi jószágigazgatóság irodahelyiségében (Gyulafehérvár, vár, Mikó-utca) nyilvános árverés fog tartatni.

Árverés tárgyát képezik: 1) **Drombári hid,** 2) **Csügedi rév,** 3) **Tátéi rév-vámszedési jogok 1907. január hó 1-től, 1909. december 31-ig 3 (három) egymásután következő évre.**

Árverés nyilvános, — azonban zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak fenti határnapig.

Reflektánsok az összes jogok bérletére együtt vagy külön-külön is tehetnek ajánlatot.

Bánatpénzként a drombári hidra 800, a többi révjogokra 200—200 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban leteendő.

Bérlő tartozik az első évre eső egész haszonbéri összeget óvadékképpen letenni, illetve bánatpénzét e célra megfelelően kiegészíteni.

A haszonbér negyedévi egyenlő részletekben előre fizetendő.

Az uradalom fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők körülményeit mérlegelve, az ajánlatok közül szabadon választhasson.

A kötendő haszonbéri szerződés részletes feltételei az alólírt jószágigazgatóságnál betekintheők.

Gyulafehérvár, 1906. év november hó 19.

Az erdélyi püspöki uradalom jószágigazgatósága.

József főherceg ö cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülöp Szász-Coburg-Gothai herceg ö kir. fensége szállítója.

Sürgőnyczim: Gottschlig Budapest. Telefon 886.

Gottschlig Ágoston

cs. és kir. udvari tea-, rum- és cognac-szállító.

Központi iroda és gyári telep: VIII. Futó-utca 54. (saját ház.)

Városi raktár: IV., Váci-utca 11. sz. a „Mandarinhoz”, a „Korona” kávéház mellett.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, jamaikai, brazilai és cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben eredeti csomagok- és palaczkokban, eredeti árak mellett.

== Árjegyzék ingyen és bérmentve. ==

Köhögés!

Vétkezik saját teste ellen az, aki figyelembe nem veszi a

Kaiser-féle

Mell-Karamellákat

a három fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarrus, elnyálkásodás és gégekatarrus ellen.

5120 közjegyző által hitelesített bizonyítvány igazolja hogy megtartják, amit ígérnek.

1 doboz ára 20 és 40 fill.

Kapható: **Storfer Leó** gyógyszer-tárában
= Gyulafehérvárt. =

a tisztaságról beszélni még akkor sem, ha a nőknek legintimebb toalett-titkairól van szó, mert a tisztaság egyik alapfeltétele az egészségnek és számtalan betegséget elkerülhetnek különösen a nők a rendszeres öblítés (irrigáció) által. Erre a célra a legegyszerűbb langyos vizet használni és ahhoz egy kevés Lysoformot önteni. A Lysoform sárgás színű

Acetylen világítási berendezések.

Önálló teleppel, a szabadalmazott „LUX” készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő, carbid a vízbeeső rendszerű, teljesen **veszélytelen** fejlesztők.

Electromos világítási

és **erőátviteli** berendezések. **Speciális:** önálló kis telepek (electrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, mal-mok és magánházak részére.

!! Kezelés nincsen, olcsó vételár !!

Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fill.-be, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül.

MOTOROK: benzínre, gázra, nyersolajra, stb.-re, bármilyen célra.

Fejér és Schmidt Bpest
Eötvös-tér 2.

Stattin-féle

„melczukorkák”

hamar és biztosan elmulasztják a köhögést és rekedtséget. **1 skatulya ára 20 fillér.**

== Mindig friss és finom saját gyármányu ==
teasütemények.

Mélyenleszállítottárak

SAJÁT ÉRDEKÉBEN KÉREM, mielőtt bevásárlásait megtenné, az **olcsóságról** meggyőződnie sziveskedjék.

Karácsonyi Occasio

megkezdődött. — Tisztelettel értesitem úgy a t. helybeli mint a vidéki vevőközönséget, hogy a raktáron levő összes árukat a mai naptól kezdve **mélyen leszállított szabott árakban árusítom ki.**

Ujdonságok ruha és Blus kelmékben 70 f.-től feljebb

Különlegességek ruha és Bluz selymekben

Legdivatosabb barchettek . . . 1 K.-tól „

Legjobb női-, férfi- és gyermekharisnyák . . . 30 f.-től „

Legjobb vásznak és Schifonok . . . 35 f.-től „

Damast len törülközők . . . 30 f.-től „

Futó szőnyeg legszebb kivitelben . . . 40 f.-től „

Gyönyörű csipke storok . . . 3 K.-tól „

Gyönyörű csipkefüggönyök . . . 40 f.-től „

Legjobb paplanok egy és kétszemélyre 3 K.-tól „

Selyem paplanok . . . 10 K.-tól „

Színes és fekete alsószyonnyak . . . 4 K.-tól „

Legjobb férfi és gyermekkalapok 1.60 K.-tól „

Férfi és női nyakkendők . . . 25 f.-től „

Legjobb esőernyők . . . 1.80 K.-tól „

Fehér és színes 5 rétiú kézelők . . . 40 f.-től „

Öt rétiú gallérok . . . 30 f.-től „

Fehér és színes férfiingek legjobb minőségben . . . 2 K.-tól „

és még sok elő nem sorolható czikkeket, mélyen leszállított árakban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és bérmentve szállíttatnak.

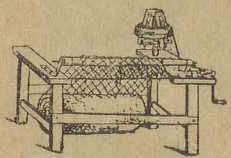
Szives meggyőződést kér

ROSNER LÁZAR

női- és férfidivatkereskedő Gyulafehérvárt, főtér.

Kérem az olcsóságról meggyőződnie.

Minden verseny kizárva

Sodrony kerítés fonógéppel minden előzetes gyakorlat nélkül készítheti a legjobb és legolcsóbb sodrony kerítéseket. *Egy gép ára állvány nélkül 45 korona, fa-állvánnyal 60 korona, vas-állvánnyal 75 korona,* leírás és ábrás árlap ingyen. Kész fonatok árlap szerint. *Gőzmosógépet 30-szor próbára küldök.*

RESCH JÓZSEF SÁNDOR
Bács, Bács-Bodrog vm.

nélkül ne együnk levest!